

THEATER

Diaken Arjan Langen bewaakt grenzen van de Passiespelen: ‘Een vrouwelijke Jezus, dat is een brug te ver’

Bron: dagblad De Limburger (online) dd. 29-04-2026 door Marco van Kampen

Diaken Arjan Langen uit Venlo. © Mara van den Oetelaar-Eggen

Venlo/Tegelen

Diaken Arjan Langen uit Venlo is al meer dan veertig jaar verbonden aan de Passiespelen in Tegelen. Hij zag met eigen ogen hoe het theaterstuk bleef vernieuwen en de grenzen bleef opzoeken. „Ik weet dat er pastoors zijn die deze editie overslaan.”

Een Marokkaanse Jezus, een vrouwelijke Judas, auto's en een bestelbus op het podium. Elke editie van de Passiespelen wordt het oeroude lijdensverhaal weer in een moderner jasje gestoken. Voor de bijbelvaste puriteinen is dat soms even slikken. Want waar ligt precies de grens? Wanneer gaat de hang naar vernieuwing ten koste van de boodschap? Wanneer schiet het passieverhaal 2.0 zijn doel voorbij?

Rode draad

Diaken Arjan Langen (55) uit Venlo maakte de metamorfose van het vijfjaarlijkse Doolhof-spektakel van dichtbij mee. In 1985 debuteerde hij als figurant, later was hij onder meer op de bühne te bewonderen als Romeins soldaat, apostel Thomas de Ongelovige en Simon van Cyrene. De komende editie is hij ook weer van de partij, dit keer als figurant én soldaat. De Passiespelen lopen als een rode draad door zijn

geloofsleven heen. Langen twijfelde lang over zijn plek in de kerk, maar hij besloot, gedreven door het verhaal, opnieuw te gaan studeren om uiteindelijk op zijn 41e gewijd te worden tot diaken. „De roepstem kwam al eerder, maar ik heb laat geantwoord.”

Een vrouwelijke Jezus is een brug te ver, vindt Arjan Langen. © Mara van den Oetelaar-Eggen

Bewakers

Met zijn theologische achtergrond zit Langen thans in de klankbordgroep van de Passiespelen. Een groep wijze mannen en vrouwen die de kern van het lijdensverhaal bewaakt. Ze krijgen als eerste de teksten te zien, discussiëren daarover en delen vervolgens hun bevindingen. Door enkele controversiële beslissingen valt tegenwoordig een hoop te bespreken, geeft Langen toe. Maar eigenlijk is dat al decennialang zo.

„Al in 2000 nam de toenmalige regisseur Ben Verbong het verhaal op de schop. Hij koos voor een filmische aanpak en er kwam ineens een duivel in voor. Het was zijn eigen interpretatie van het passiespel. Nu, dik 25 jaar later, doet Frans Pollux feitelijk hetzelfde. Zo'n Judas als vrouw, daar hebben wij als klankbordgroep gesprekken over. Kan het theologisch een discussiepunt opleveren? In dit geval doet het geslacht niets af aan de rol, vind ik. Persoonlijk ben ik blij met het script. Het is kritisch, maar niet te provocerend. Het is eigentijds, maar niet te plat. Bijbels, maar niet te theologisch. Het is soms op het randje, maar daar heb ik geen moeite mee. Het mag schuren.”

Circus

En toch. Judas die door een vrouw wordt vertolkt, auto's met een woestijnopdruk die de intocht van Jezus in Jeruzalem verbeelden, zichtbare tattoo-sleeves bij de acteurs: ook voor een progressieve katholiek als Arjan Langen moet er toch ergens een grens

zijn. „Als je van de Passiespelen een persiflage maakt, wordt het een circus. Voor mij zou het te ver gaan als het verhaal zoveel geweld wordt aangedaan dat de kernboodschap, die van geloof, hoop en liefde, ondersneeuwt. Dat is nu niet het geval. Ik vind het mooi dat zoveel belangrijke rollen, inclusief die van Judas, door een vrouw worden gespeeld. Het verhaal telt sowieso veel te veel mannen. Jezus als een vrouw? Nee, dat is een brug te ver. Jezus is voor mij de zoon van God. Een vrouw die zijn rol vertolkt, zou ik niet kunnen accepteren.”

Arjan Langen is al decennialang verbonden aan de Passiespelen. © Mara van den Oetelaar-Eggen

Zachte krachten

De Passiespelen zijn de goede richting ingeslagen, vindt Langen. Hij constateert echter ook dat het niet meer voor iedereen is weggelegd. „De traditionele bussen vanuit de parochie van Appelscha zullen minder komen. Ik weet dat er verschillende pastoors zijn die deze editie overslaan. Ja, dat zijn er meer dan vijf of tien jaar geleden. Wellicht hebben ze tijd nodig. Aan de andere kant boor je ook een nieuw publiek aan.” Voor Langen is het vooral het geluid dat de Passiespelen vertolken van belang. De boodschap van ‘doe goed en heb lief’ moet volgens hem centraal staan, vooral nu. „De Passiespelen staan voor het gefluister van de zachte krachten ten opzichte van de verharding en polarisatie in de rest van wereld. De manier waarop dat gebracht wordt, is geweldig. Geloof me, mensen gaan in tranen zitten.”